

Gmina Rabka-Zdrój, w celu poprawy stanu sanitarnego powietrza realizuje Plan Gospodarki Niskoemisyjnej, zatwierdzony przez pozytywnie zaopiniowany przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Krakowie i wpisujący się w Program Ochrony Środowiska Województwa Małopolskiego na lata 2007-2014 oraz Program Ochrony Powietrza dla województwa małopolskiego: Małopolska 2023 – w zdrowej atmosferze przyjęty przez Sejmik Województwa Małopolskiego Uchwała Nr XXXII/451/17 z dnia 23 stycznia 2017r. W celu realizacji Planu Gospodarki Niskoemisyjnej gmina Rabka-Zdrój w 2018 r. podjęła następujące uchwały:

1. Uchwała Nr XLV/353/18 Rady Miejskiej w Rabce-Zdroju z dnia 29 sierpnia 2018r. w sprawie: zmiany Uchwały Nr XXVIII/212/17 Rady Miejskiej w Rabce-Zdroju z dnia 25 stycznia 2017 r. w sprawie: przyjęcia „Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Rabka-Zdrój”
2. Uchwała Nr XLV/354/18 Rady Miejskiej w Rabce-Zdroju z dnia 29 sierpnia 2018r. w sprawie: uchwalenia zasad udzielania dotacji celowej w ramach Programu Ograniczania Niskiej Emisji na terenie Gminy Rabka-Zdrój w ramach zadania: Likwidacja niskiej emisji na terenie Gminy Rabka-Zdrój finansowanego w ramach środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Krakowie
3. Uchwała Nr XLVIII/372/18 Rady Miejskiej w Rabce-Zdroju z dnia 31 października 2018r. w sprawie: zmiany Uchwały Rady Miejskiej w Rabce-Zdroju z dnia 29 sierpnia 2018 r. NR XLV/354/18 w sprawie: uchwalenia zasad udzielania dotacji celowej w ramach Programu Ograniczania Niskiej Emisji na terenie Gminy Rabka-Zdrój w ramach zadania: Likwidacja niskiej emisji na terenie Gminy Rabka-Zdrój finansowanego w ramach środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Krakowie.

Realizując powyższe uchwały podjęto następujące działania:

1. Realizowane projekty:

- 1) Dofinansowanie dla mieszkańców do wymiany kotłów w ramach realizacji zadania REGIONALNEGO PROGRAMU OPERACYJNEGO WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO NA LATA 2014-2020, TYTUŁ PROJEKTU **Likwidacja niskiej emisji na terenie Gminy Rabki-Zdroju poprzez wymianę źródeł ciepła na paliwa stałe** – wymiana kotłów, w ramach działania planuje się wymianę ok. 166 źródeł ciepła opalanych paliwem stałym na wysokosprawne i bardziej ekologiczne kotły opalane paliwem stałym - minimum V generacji oraz montaż 5 szt. pomp ciepła Metodyka kalkulacji kosztów: W związku z brakiem przeprowadzenia Audytów energetycznych przed terminem składania wniosków Wnioskodawca przyjął maksymalną wysokość dofinansowania na wymianę źródła ciepła - 8 000,00 zł/ źródło ciepła W związku z tym Wnioskodawca w przypadku otrzymania oszczędności w ramach zadania oraz zainteresowanie mieszkańców dopuszcza się możliwość podwyższenia wskaźników w ramach projektu. Wspierane w ramach projektu urządzenia do ogrzewania charakteryzują się obowiązującym od końca 2020 r. minimalnym poziomem efektywności energetycznej i normami emisji zanieczyszczeń, które zostały określone w środkach wykonawczych do dyrektywy 2009/125/WE z dnia 21 października 2009 r. ustanawiającej ogólne zasady ustalania wymogów dotyczących ekoprojektu dla produktów związanych z energią. Wymóg dotyczy wszystkich paliw dopuszczonych do stosowania w instrukcji użytkowania urządzenia. Przystosowanie instalacji wewnętrznej - w ramach działania planuje się pracę przystosowawczą instalacji wewnętrznej do wymiany ok. 171 źródeł ciepła.
- 2) Dofinansowanie dla mieszkańców do wymiany kotłów w ramach realizacji zadania REGIONALNEGO PROGRAMU OPERACYJNEGO WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO NA LATA 2014-2020, TYTUŁ PROJEKTU **Likwidacja niskiej emisji na terenie Gminy Rabki-Zdroju poprzez wymianę źródeł ciepła na gazowe** – wymiana kotłów, w ramach działania planuje się wymianę ok. 100 źródeł ciepła opalanych paliwem stałym na wysokosprawne i bardziej ekologiczne kotły gazowe w budynkach jednorodzinnych. Metodyka kalkulacji kosztów: W związku z brakiem przeprowadzenia Audytów energetycznych przed terminem składania wniosków Wnioskodawca przyjął maksymalną wysokość dofinansowania na wymianę źródła ciepła - 8 000,00 zł/ źródło ciepła W związku z tym Wnioskodawca w przypadku otrzymania oszczędności w ramach zadania oraz zainteresowanie mieszkańców dopuszcza się możliwość podwyższenia wskaźników w ramach projektu. Wspierane w ramach projektu urządzenia do ogrzewania charakteryzują się obowiązującym od końca 2020 r. minimalnym poziomem efektywności energetycznej i normami emisji zanieczyszczeń, które zostały określone w środkach wykonawczych do dyrektywy 2009/125/WE z dnia 21 października 2009 r. ustanawiającej ogólne zasady ustalania wymogów dotyczących ekoprojektu dla produktów związanych z energią. Wymóg dotyczy wszystkich paliw dopuszczonych do stosowania w instrukcji użytkowania urządzenia. W ramach działania planuje się pracę przystosowawczą instalacji wewnętrznej do wymiany ok. 100 źródeł ciepła. Metodyka kalkulacji kosztów: W związku z brakiem przeprowadzenia Audytów energetycznych przed terminem składania wniosków Wnioskodawca przyjął maksymalną wysokość dofinansowania - 6 000,00 zł/instalacja.
- 3) Dofinansowanie dla mieszkańców do wymiany kotłów w ramach realizacji zadania ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Krakowie, nazwa projektu:

Likwidacja niskiej emisji na terenie Gminy Rabka-Zdrój - wymiana **40** przestarzałych urządzeń grzewczych. W ramach przedsięwzięcia mającego na celu poprawę jakości powietrza na terenie gminy uzdrowskiej Rabka-Zdrój zostało wymienionych łącznie 40 pieców opalanych paliwem stałym, na kotły gazowe kondensacyjne. Wszystkie inwestycje były przeprowadzone w budynkach mieszkalnych należących do podmiotów prywatnych. Projekt miał na celu przyczynienie się do rozwiązania kwestii zanieczyszczenia powietrza oraz poprawy jakości życia i stanu zdrowia mieszkańców Gminy Rabka-Zdrój, spełnienie norm jakości powietrza, podniesienie atrakcyjności osadniczej, inwestycyjnej i turystycznej obszaru objętego projektem. Celem bezpośrednim projektu było zmniejszenie emisji substancji szkodliwych dla środowiska pochodzących z niskiej emisji, w tym także zanieczyszczeń zagrażających zdrowiu i życiu ludzi, w tym pyłów PM 2,5, PM 10 oraz CO₂ dzięki wymianie źródeł ciepła. Poprzez realizację projektu nastąpiło dostosowanie systemów grzewczych mieszkańców do standardów i norm energetycznych, poprawa jakości powietrza na obszarze Gminy, a w szerszej perspektywie całego regionu.

- 4) W ramach partnerstwa z 35 gminami, Rabka-Zdrój przystąpiła do realizacji montażu prosumenckich instalacji, wykorzystujących odnawialne źródła energii (kolektory słoneczne, panele fotowoltaiczne oraz pompy ciepła) w ramach dofinansowania: Działanie 4.1 Zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii Poddziałania 4.1.1 Rozwój infrastruktury produkcji energii ze źródeł odnawialnych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020. Nazwa projektu to **Ekopartnerzy na rzecz słonecznej energii Małopolski**, a łączna jego wartość to ponad 110 milionów złotych.
- 5) W 2018 r. gmina Rabka-Zdrój złożyła wniosek: **Likwidacja niskiej emisji na terenie Gminy Rabka - Zdrój poprzez wymianę źródeł ciepła na gazowe - Etap II**, RPO. Projekt dotyczy wymiany 150 niskosprawnych urządzeń grzewczych na nowoczesne kotły kondensacyjne gazowe; dofinansowanie: 2.175.990,00 zł.
- 6) Gmina jest uczestnikiem Projektu zintegrowanego LIFE „Wdrażanie Programu ochrony powietrza dla województwa małopolskiego – Małopolska w zdrowej atmosferze”. Projekt LIFE koordynowany przez Województwo Małopolskie angażuje łącznie 62 partnerów, a jego celem jest przyspieszenie wdrażania działań służących poprawie jakości powietrza, które zostały zaplanowane w ramach Programu ochrony powietrza dla województwa małopolskiego. Wartość projektu to około 17 mln euro (70 mln zł), z czego dofinansowanie unijne wynosi 42 mln zł. Projekt będzie realizowany w okresie od października 2015 r. do końca 2023 r.

PODSUMOWANIE:

WYMIANA KOTŁÓW w 2018 r.						
Lp.	Nazwa Projektu	Finansowanie	Wartość projektu	Zakres rzeczowy	Wymienione kotły	Pozostało
1	Likwidacja niskiej emisji na terenie Gminy Rabki-Zdroju poprzez wymianę źródeł ciepła na gazowe	RPO, GMINA	1 434 719,99	100	45	55
2	Likwidacja niskiej emisji na terenie Gminy Rabki-Zdroju poprzez wymianę źródeł ciepła na paliwa stałe	RPO, GMINA	1 574 080,00	171	35	136
3	Likwidacja niskiej emisji na terenie Gminy Rabka-Zdrój	GMINA, WFOŚiGW	600 000,00	40	40	-
SUMA:			3 608 799,99	311	120	191
ODNAWIALNE ŹRÓDŁA ENERGII						
Lp.	Nazwa Projektu	Finansowanie	Wartość projektu	Zakres rzeczowy	Realizacja	Pozostało
1	Ekopartnerzy na rzecz słonecznej energii Małopolski	RPO, GMINA	2 684 780,88	172	-	172,00
Projekt w realizacji od 2019 r.						

WNIOSKI OCZEKUJĄCA NA ROZSTRZYGNIĘCIE						
Lp.	Nazwa Projektu	Finansowanie	Dofinansowanie	Zakres rzeczowy		
1	Likwidacja niskiej emisji na terenie Gminy Rabka - Zdrój poprzez wymianę źródeł ciepła na gazowe - Etap II	RPO	2 175 990,00	150		

Środki pozyskane:	6 293 580,87
Środki oczekujące:	2 175 990,00
SUMA:	8 469 570,87

7) W 2018 r. zawarto:

1. Porozumienie z Polską Spółką Gazownictwa na rozwój sieci gazowej w gminie Rabka-Zdrój.
2. Porozumienie z PGNiG OD na dyżury, w ramach których przedstawiciel PGNiG udziela informacji w jaki sposób zmienić ogrzewanie na gazowe oraz złożyć wniosek o określenie warunków przyłączenia do sieci gazowej, złożyć wniosek o zawarcie umowy o przyłączenie do sieci gazowej, uzyskać doradztwo w sprawnym przeprowadzeniu procesu wykonania wewnętrznej instalacji gazowej, uruchomieniu dostaw paliwa gazowego do budynku, otrzymać wsparcie procesu dofinansowania wymiany kotłów stałopalnych na gazowe.

Ilość zebranych ankiet na wymianę kotłów: 700.

Ilość zebranych ankiet na OZE: 347 (w tym 172 zrealizowane, 175 oczekujące na realizację).

LIFE (wybrane działania):

Porady i pomoc udzielona mieszkańcom: 9.974

Liczba uczestników spotkań z mieszkańcami: 3.013

Liczba uczestników spotkań z lokalnymi liderami: 244

Wykonane Termogramy: 60

Prowadzenie imprez masowych typu Piknik Ekologiczny, Czyste Powietrze, opracowywanie materiałów dla prasy, wypowiedzi dla mediów, np. TVP3, TOKFM, RADIO KRAKÓW, Głos Podhalański, Tygodnik Podhalański, strona internetowa.

Informowanie mieszkańców w sprawie rządowego programu Czyste powietrze. Zamontowanie w placówkach przedszkolnych na terenie gminy 21 oczyszczaczy powietrza. Działania edukacyjne oraz informacyjne (np. informowanie na sołectwach o uchwale antysmogowej).

2. Rozwój sieci gazowej

- 1) Gmina podpisała list intencyjny z Polską Spółką Gazownictwa (NARODOWY OPERATOR SYSTEMU DYSTRYBUCYJNEGO GAZU), który stanowi podstawę rozpoczęcia prac analitycznych przez PSG we współpracy z gminą, mających na celu optymalizację realizacji inwestycji przez PSG, w tym rozbudowę sieci gazowej i przyłączy gazowych.
- 2) Gmina posiada porozumienie zawarte z PGNiG OD, w ramach którego nasz partner zobowiązał się do prowadzenia programów sprzedaży promocyjnej w celu zachęcenia odbiorców do likwidacji palenisk opalanych paliwem stałym na rzecz zasilanych paliwem gazowym, zapewnienia dostaw paliwa gazowego dla nowych odbiorców zmieniających paleniska opalane paliwem stałym na potrzeby zasilania kuchni, instalacji c.o. i/lub c.w.u., wsparcia od strony formalnej procesu przyłączeniowego wewnętrznej instalacji gazowej, instalacji c.o. i/lub c.w.u. w budynkach do sieci dystrybucyjnej, do prowadzenia dyżurów swojego pracownika, posiadającego kompetencje oraz narzędzia niezbędne do prowadzenia działań informacyjnych, udzielania merytorycznego wsparcia i zawierania umów. Takie dyżury odbywają się cyklicznie w Urzędzie Miejskim i cieszą się nie tylko wśród mieszkańców naszej gminy, naprawdę dużą popularnością.
- 3)

3. Monitoring jakości powietrza

- 1) W celach informacyjno-edukacyjnych, w gminie funkcjonuje monitoring w czasie rzeczywistym z sensorów Airli, do którego każdy może mieć dostęp, włączając w to urządzenia mobilne.
- 2) W ramach porozumienia z PSG zainstalowano w kawiarni obok tężni solankowej tablicę informacyjną z danymi pomiarowymi (pyły zawieszane).

Dodatkowo, wzorem Krakowa, w 2018 r. powstała koncepcja wprowadzenia całkowitego zakazu spalania paliw stałych w uzdrowskich strefach A i B. Czynniki wpływające na:

1. Straż Miejska, która może egzekwować zapisy uchwały antysmogowej.
2. Duży stopień zgazyfikowania obszaru uzdrowskiego; obiekty w funkcję publiczną na tym obszarze są podpięte do sieci gazowej.
3. Porozumienie z Polską Spółką Gazownictwa na rozwój sieci gazowej w gminie Rabka-Zdrój oraz na bezpłatne aktywowania nieczynnych przyłączy gazowych.
4. Porozumienie z PGNiG OD na dyżury, w ramach których przedstawiciel PGNiG udziela informacji w jaki sposób zmienić ogrzewanie na gazowe oraz złożyć wniosek o określenie warunków przyłączenia do sieci gazowej, złożyć wniosek o zawarcie umowy o przyłączenie do sieci gazowej, uzyskać doradztwo w sprawnym przeprowadzeniu procesu wykonania wewnętrznej instalacji gazowej, uruchomieniu dostaw paliwa gazowego do budynku, otrzymać wsparcie procesu dofinansowania wymiany kotłów stałopalnych na gazowe.